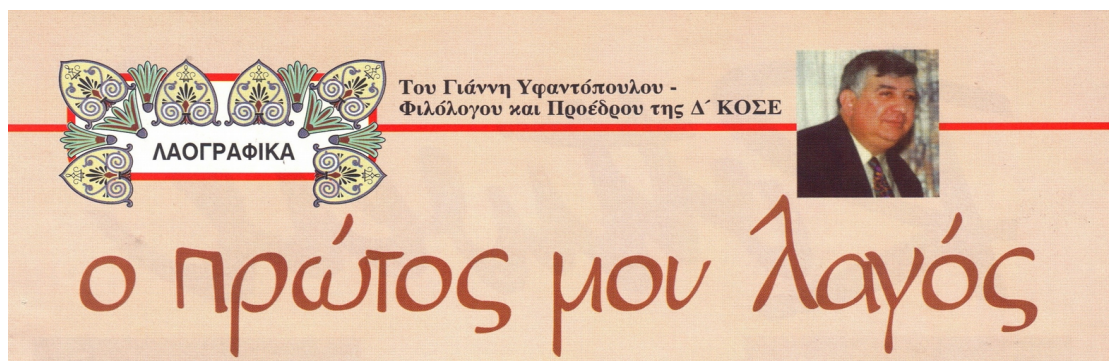

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ο πρώτος μου λαγός

Του Γιάννη Υφαντόπουλου – Φιλόλογου και Προέδρου της Δ' ΚΟΣΕ

Κόντευε να τελειώσει ο Αύγουστος του 1964, όταν - ύστερα από κάποια χρόνια - βρεθήκαμε ξανά στο χωριό μας τρεις παιδικοί φίλοι, ο Θανάσης ο Ζηνέλης, ο Κώστας ο Λορδόπουλος και η αφεντιά μου, που ήμουν κατά τρία χρόνια μικρότερος τους.

Αυτός ήταν ο πρώτος μου λαγός.
Τον χτύπησα στις Γούρνες
(περιοχή του χωριού μου). Ήταν
τότε, τέλος Αυγούστου του 1964
και εγώ ήμουν 17 χρονών.
(Φωτογραφία: Αύγουστος 1964).

Καθισμένοι και οι τρεις (ήταν Κυριακή απόγευμα) στο καφενείο και μπακάλικο του Θανάση Κουτρούμπα, που στεγαζόταν τότε στο Κουτρομπέικο σπίτι, στο Κυριακάλωνα, τρώγαμε το πατρινό λουκούμι μας, κρατώντας έτσι την παράδοση και προκαλώντας - ενδεχόμενα - κάποιους άλλους συγχωριανούς μας (ντόπιους και ξενόφερτους) που σε διπλανά τραπέζια έπιναν τη λεμονάδα ή την πορτοκαλάδα τους του εργοστασίου ΦΙΞ. Τα είδη αυτά, ως στοιχείο πολιτισμού και εκσυγχρονισμού, έφτασαν για πρώτη φορά και στο χωριό μας - μεταφερμένα μάλιστα με τα μουλάρια - το καλοκαίρι εκείνης της χρονιάς.

Ήμαστε και οι τρεις πολύ καλοί φίλοι από τα χρόνια του Δημοτικού.

Ο Θανάσης ο Ζηνέλης ήταν και πρωτεξάδελφός μου. Η μάνα του, η μακαρίτισσα η θειά μου, η Ολυμπία, ήταν η μικρότερη αδελφή του πατέρα μου και την αγαπούσε ιδιαίτερα, γιατί αυτός τη μεγάλωσε, όταν ο παππούς μου και πατέρας τους την άφησε - τρίχρονο κοριτσάκι - ορφανή.

Δεν άντεξε ο μακαρίτης το διώξιμο των Τούρκων από την Πόλη στα 1916, αφού άφησε πίσω του το μόχθο και την προκοπή μιας ολόκληρης ζωής. Πέντε μήνες έζησε μόνο στο χωριό μας, όπου ήρθε, όταν κυνηγημένος έφυγε από την Πόλη. Με τα “αχ” και τα “βαχ” “πήγε σκαστός”, όπως έλεγαν οι συγχωριανοί μας, στα πενήντα του χρόνια, αφήνοντας πίσω του έξι ορφανά και τη γυναίκα του, εφτά.

Ο άλλος της παρέας μας, ο Κώστας ο Λορδόπουλος, ήταν συμμαθητής και ο καλύτερος φίλος του Θανάση και έτσι και οι τρεις μας δημιουργήσαμε, όσο βρισκόμασταν στο χωριό, μια φιλική συντροφιά.

Μαζί και οι τρεις πηγαίναμε και λέγαμε τα κάλαντα και μαζί αρκετές φορές καταγινόμασταν στο να φτιάχνουμε πέτρινες βρύσες ή ξύλινες, φροντίζοντας το νερό από κάποιες πηγές, που ήταν κοντά σε μονοπάτια μέσα στο δάσος, να το φέρνουμε σε μέρη πιο βατά και πιο προσιτά στις βοσκοπούλες του χωριού μας και στα τσοπανόπουλα.

Αυτά αναπολούσαμε τώρα και κουβεντιάζαμε για τις ραγδαίες και απρόσμενες εξελίξεις που έγιναν στο χωριό μας τα τελευταία πέντε χρόνια. Σχεδόν όλα τα παιδιά της ηλικίας μας και τα κάπως μεγαλύτερα ξενιτεύτηκαν, άλλα για να μάθουν γράμματα και άλλα - τα πιο πολλά - για να μπουν στη βιοπάλη.

Πες το ένα πες το άλλο, κάναμε λόγο και για το κυνήγι. Θυμηθήκαμε πως είχαμε πάει μερικές φορές για κυρια- ρίνες (γερακότσιχλες) με τα αγκίστρια, όταν ήμαστε στο Δημοτικό σχολείο του χωριού μας.

Και ενώ συζητούσαμε για τα παιδικά κυνηγετικά μας κατορθώματα, ο Κώστας ο Λορδόπουλος, διακόπτοντας απότομα την κουβέντα μας, είπε:

- Τι λέτε βρε παιδιά, δεν πάμε αύριο το πρωί για λαγό στις ΓΟΥΡΝΕΣ;
- Και δεν πάμε, του απαντήσαμε με κάποιο δισταγμό βέβαια, γιατί μας ξάφνιασε η πρότασή του, αφού τόσο ο Θανάσης, όσο κι εγώ, σε τέτοιο κυνήγι θα πηγαίναμε για πρώτη φορά.

Ο Κώστας όμως - αντίθετα με μας - είχε πάει δυο-τρεις φορές για λαγό, χωρίς όπλο βέβαια, με τον πατέρα του, το μακαρίτη τον μπάρμπα Γιάννη Λορδόπουλο που μαζί με το συμπέθερό του και κουμπάρο μου τον Παναγιώτη Κουτρούμπα (αυτός σήμερα βρίσκεται μόνιμα εγκατεστημένος με την οικογένειά του στη Μελβούρνη της Αυστραλίας) ήταν - κατά γενική ομολογία - οι καλύτεροι λαγοκυνηγοί του χωριού μας.

Ο μπαρμπα-Γιάννης, ο πατέρας του Κώστα, είχε πάντοτε και το καλύτερο λαγόσκυλο. Ο θρυλικός Καραγκούννης, ο Κανέλλης αργότερα και τώρα η Κανέλλα ήταν λαγόσκυλα από τα λίγα που υπήρχαν τότε σε όλη την περιοχή μας.

Έβγαζαν το λαγό στη στιγμή και τον κυνηγούσαν αδιάκοπα όλη την ημέρα, περνώντας τον από τα καρτέρια αρκετές φορές.

Στην παρέα μας - στο μεταξύ - προστέθηκε και ο Γιάννης ο Καραβέλης, γαμπρός του χωριού μας, που είχε παντρευτεί τη Βάσω, την πρώτη κόρη του μακαρίτη του δασκάλου μας Νίκου Πέχα.

Ο Γιάννης ερχόταν τότε κάθε χρόνο στο χωριό μας και κυνηγούσε κοτσύφια και κίσσες με μια 16άρα καραμπίνα REMINGTON. Ακουγόταν μάλιστα στο χωριό ότι χτυπούσε τα πουλιά και στο φτερό ακόμη, αντίθετα με όλους εμάς που - εκείνο τον καιρό - μόνο σε καθιστά πουλιά ρίχναμε.

-Να έρθω κι εγώ μαζί σας, βρε παιδιά; Τι λέτε, μας ρώτησε. Θέλω πολύ να πάω στις Γούρνες, γιατί έχω να πάω από μικρό παιδί, από τότε που η μάνα μου ήταν δασκάλα εδώ στην Καστανιά.

Με μεγάλη μας χαρά, του απαντήσαμε. Έτσι στην κυνηγετική μας συντροφιά θα υπήρχε και κάποιος που ήξερε από κυνήγι λαγού.

Σκυλί είχαμε την Κανέλλα, ένα καταπληκτικό - εφτάχρονο τότε - θηλυκό γκέκικο που, αν έπεφτε σε ντορό (=στα χνάρια) λαγού, δεν υπήρχε περίπτωση να μην τον σηκώσει.

Τοπίο στις Γούρνες της Καστανιάς. Κάπου εδώ έλυσε το σκυλί του ο Κώστας Λορδόπουλος και εκείνο έβγαλε το λαγό της ιστορίας μας.

Όσο για τα ντουφέκια μας, ο Κώστας είχε το ντουφέκι του πατέρα του, ένα θαυμάσιο 12άρι βελγικό κοκοροντούφεκο PIROT, προπολεμικό. Ο Γιάννης είχε την караμπίνα του κι εγώ το μονόκαννο το δεκαεξάρι, που έφερε ο πατέρας μου από την Αμερική. Μόνο ο εξαδελφός μου ο Θανάσης έμενε χωρίς ντουφέκι.

Προτίμησα να δώσω στο Θανάση το δικό μου ντουφέκι κι εγώ να πάρω από το νουνό μου ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘ. ΤΣΙΩΚΟ, τον Ψυχογιό, όπως τον έλεγαν στο χωριό, το δικό του ντουφέκι, ένα 16άρι δίκαννο BREDA Ιταλίας με κοκόρια και με πολλά σκαλίσματα. Ο νουνός μου, ας είναι ελαφρό το χώμα που τον σκέπασε, ήταν ένας καλόκαρδος, βαθιά θρησκευόμενος άνθρωπος, σαν τη μάνα του που με βάφτισε. Έκανε τότε το μαραγκό, τον πριονά και το βαρελοποιό στο χωριό μας. Την άνοιξη, με τις δύο αγελάδες του, έκανε το ζευγολάτη.

Μου είχε δώσει και άλλες φορές το ντουφέκι του να πάω κυνήγι για πουλιά. Έτσι και τότε ήμουν σίγουρος ότι δε θα μου χαλούσε το χατήρι. Ορίσαμε ως ώρα συνάντησης τις 4 το πρωί, στο σπίτι του Κώστα, για να φύγουμε από εκεί για τις Γούρνες, που απείχαν 1 1/2 - 2 ώρες δρόμο από το χωριό μας. Ύστερα, αποχαιρετώντας ο ένας τον άλλο, φύγαμε για τα σπίτια μας, για να προετοιμάσουμε και κάτι για φαγητό να πάρουμε μαζί μας, γιατί σκοπεύαμε να κυνηγήσουμε όλη την ημέρα, πρώτα λαγό και ύστερα πουλιά.

Κατηφορίζοντας προς το σπίτι μου, πέρασα πρώτα από το σπίτι του νουνού μου για να πάρω το ντουφέκι.

Να προσέχεις πολύ, μου είπε. Το όπλο είναι χαλασμένο και δε λειτουργεί καλά. Ο δεξιός του επικρουστήρας μερικές φορές δε σκάει τα καψούλια, ενώ ο αριστερός κόκορας δε μένει σηκωμένος, πέφτει μόνος του. Δεν πρόλαβα να το πάω για επισκευή στο Γιώργο το Χαραλαμπόπουλο στη Μελίγκοβα (χωριό της περιοχής του Θερμού) ή στο Γιάννη τον Κουδουνά στο Καρπενήσι. Για το λόγο αυτό το όπλο χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Άλλη

επιλογή δεν είχα. Ας ήταν κι έτσι το ντουφέκι, σκέφτηκα. Το κυνήγι του λαγού ήταν κάτι το πρωτόγνωρο για μένα και το Θανάση (ο Κώστας είχε βέβαια μια μικρή εμπειρία). Ο Γιάννης ο Καραβέλης λογαριαζόταν έμπειρος και καυχιόταν μάλιστα ότι είχε σκοτώσει αρκετούς λαγούς μέχρι τότε.

Με τη ΡΙΤΑ μου πριν από κάποια χρόνια στη Λευκάδα, όταν υπηρετούσα εκεί. Επιβεβαίωση ότι ο πρώτος μου λαγός ήταν "γούρικός".

Δε νομίζω πως με πήρε ύπνος όλο το βράδυ. Ετοίμασα πρώτα τη φυσιγγιοθήκη μου και το φαγητό, που θα έπαιρνα την άλλη μέρα μαζί μου, και ύστερα πήγα για ύπνο.

Η μάνα μου για εκείνη την Κυριακή είχε φτιάξει μια πολύ νόστιμη κρεατόπιτα με γιδίσιο κρέας και μπόλικο βούτυρο (γιδίσιο κι αυτό) και την έψησε, όπως πάντα, στη γάστρα. Θα τρώγαμε - υπολογίζαμε -και το βράδυ της Κυριακής και θα περίσσευε και για την άλλη μέρα.

Τώρα, όπως ήρθαν τα πράγματα, φάγαμε κάτι πρόχειρο την Κυριακή το βράδυ και πήρα μαζί μου τη μισή - σχεδόν - κρεατόπιτα. Έβρασα και 5-6 αυγά, πήρα και βλάχικο τυρί και πρώιμα σταφύλια από τα Παλιοτρίφυλλα, τσαούσια και μοσχοστάφυλα που είχε φέρει ο πατέρας μου, καθώς και αρκετά βραχωρίτικα άσπρα σύκα απ' τις συκιές μας.

Το νερό στις Γούρνες δεν αστειεύεται, έλεγε και ξανάλεγε ο μακαρίτης ο πατέρας μου. Τρως, πίνεις νερό και σε μισή ώρα θέλεις να ξαναφάς.

Με τόσα πράγματα και μισό λόχο ταΐζουμε, απάντησα στο γέρο μου. Καλά, αν πεινάσουμε, εκεί είναι τόσοι άνθρωποι και κάτι θα μας δώσουν. Στο κάτω-κάτω της γραφής, καλαμπόκια υπάρχουν αρκετά, κόβουμε και τα ψήνουμε. Άφησε που είναι εκεί και ο Γιώργος ο Λάμπρης, ο βλάχος. Τυρί και γάλα έχει όσο θέλουμε.

Στις 3 τη νύχτα έφυγα από το σπίτι μου, φορτωμένος τα πράγματα που πήρα να τα έχουμε μαζί μας για φαγητό. Πήρα ακόμη και τα δύο ντουφέκια, το μονόκαννο το 16άρι και το όπλο του μακαρίτη του νουνού μου και άρχισα να ανηφορίζω για το σπίτι του Κώστα.

Όταν έφτασα εκεί, βρήκα τους άλλους να με περιμένουν. Ο πατέρας του Κώστα, ο συγχωρεμένος ο μπαρμπα- Γιάννης ξύπνησε και μας έδωσε οδηγίες και συμβουλές, δηλαδή

πού να πάμε, ποια καρτέρια να πιάσουμε και σε ποιο σημείο να λύσουμε το σκυλί. Όταν εγώ του είπα τα σχετικά με την κατάσταση, στην οποία βρισκόταν το όπλο του νουνού μου, χαμογέλασε και είπε:

-Χμ! Τώρα το προκόψατε! Άντε στο καλό και καλές επιτυχίες.

Φύγαμε για τις Γούρνες πριν από τις 4 και ανηφορίζοντας φτάσαμε στον Αϊ-Δημήτρη. Από εκεί, βαδίζοντας διαρκώς μέσα στα έλατα μ' ένα αυγουσιτιάτικο φεγγάρι που έλαμπε σαν μέρα - καθώς πήγαινε προς τη δύση του και φώτιζε ισιώματα και λαγκαδιές, συζητώντας μεταξύ μας πότε για το κυνήγι και πότε για το ένα και για το άλλο, χωρίς να το καταλάβουμε, φτάσαμε στο Κεφαλόβρυσο στις Γούρνες, στο παναϊτέικο το χωράφι.

Ποτέ δε λείπει ο λαγός απ' αυτό το μέρος μας είχε πει ο μπαρμπα- Γιάννης ο Λορδόπουλος που ήξερε τα πάντα σχετικά με το κυνήγι του λαγού έχοντας κυνηγετική πείρα μιας ολόκληρης ζωής.

Στο μεταξύ είχε φέξει για τα καλά, όταν φτάσαμε στο μέρος που θα κυνηγούσαμε, και οι πρώτες ηλιαχτίδες χρύσωναν τις πανύψηλες κορφές των γύρω βουνών. Το απαλόχο αγέρι του βουνού λαγαρισμένο από μια βροχή που είχε πέσει πριν από δυο-τρεις ημέρες, δρόσιζε τα πρόσωπά μας.

Τα κουδούνια των προβάτων, ανταμωμένα με τα βελάσματα των μικρών αρνιών που άρχισαν να γεννιούνται εκείνον τον καιρό, με τα λαλήματα των κοκόρων και με τα γαυγίσματα των τσοπανόσκυλων, όλα αυτά μας έκαναν να νιώθουμε άλλοι άνθρωποι. Άθελά μας, ίσως, συγκρίναμε αυτό που ζούσαμε εκείνη την ώρα με τη ζωή της πόλης. Καμία σύγκριση και κανένας συσχετισμός. Εδώ ήταν ο παράδεισος, ενώ στην πόλη, που τώρα ζούσαμε, η ζωή μας ήταν σαν σε κόλαση.

Θυμήθηκα τον ποιητή.

*"...Σαν κάτι παίρνει ο νους μου απ' το θουνό
και προσευχή το πάει ψηλά στ' αστέρια.*

... Ξυπνώ με την αυγή τη μυρωμένη

το μύρο από τα δέντρα περισσό.

... και χαίρομαι το μαύρο το ψωμί

σαν τρώω με μυζήθρα και με γάλα..."

Πιάσαμε γρήγορα - γρήγορα τα καρτέρια, σύμφωνα με τις υποδείξεις του πατέρα του Κώστα. Στο καλύτερο καρτέρι έμεινε ο Γιάννης και στο χειρότερο πήγα εγώ, αφού είχα σοβαρό πρόβλημα με το ντουφέκι. Ο Θανάσης ανέβηκε πιο ψηλά στον Μοναχό τον Έλατο, όπως το λέγαμε το μέρος αυτό. Από εκεί θα περνούσε οπωσδήποτε ο λαγός, αν το σκυλί τον κυνηγούσε αρκετά. Ο Κώστας, με το σκυλί, έμεινε χαμηλά κοντά στο δρόμο για να το αφήσει εκεί ελεύθερο, να ψάξει για λαγό.

Γέμισα το δίκαννο, το θυμάμαι σαν τώρα, βάζοντας στη δεξιά κάννη ένα 4άρι φυσίγγι ROTTWEILLE Γερμανίας μαύρο με τις άσπρες σφραγίδες και στην αριστερή ένα 2άρι REMINGTON PETTERS Αμερικής. Σήκωσα μόνο το δεξιό κόκορα και περίμενα να ακούσω το κουδουνάκι του σκυλιού, καθώς θα έψαχνε στις πεζούλες με τα τριφύλλια, δηλαδή στο μέρος που θα το έλυνε ο Κώστας. Συγχρόνως σταυροκοπήθηκα και είπα μέσα μου:

-Αν, Θεέ μου και Παναγιά μου είναι να βγάλουμε λαγό, βάλε το χέρι σου να περάσει από κάποιο άλλο καρτέρι. Ας περάσει, για παράδειγμα, από το καρτέρι του Γιάννη. Αυτός είναι καλύτερος κυνηγός απ' όλους μας και θα τον σκοτώσει το λαγό. Τότε, ποιος μας πιάνει!

Είχα ωστόσο ακούσει από τους παλιούς κυνηγούς και το πίστευα απόλυτα:

“Χωρίς το θέλημα Θεού ούτε πουλί στο βρόχι”.

Ο Αϊ Δημήτρης της Καστανιάς Ευρυτανίας, του χωριού που γεννήθηκα. Αυτός ο αυτοκινητόδρομος οδηγεί σήμερα στις Γούρνες, όπου κυνήγησα – για πρώτη φορά στη ζωή μου – λαγό. (Φωτογραφία 19 Οκτωβρίου 1997).

Κι ενώ σκεφτόμουν αυτά, τα γαυγίσματα της Κανέλλας με ξάφνιασαν. Κατευθυνόταν, κυνηγώντας το λαγό, προς το καρτέρι του Γιάννη. Δόξα σοι ο Θεός, είπα. Περίμενα να ακούσω ντουφεκιά. Τίποτα! Ύστερα το σκυλί ερχόταν προς το μέρος μου, αλλά, προσπερνώντας με πάνω από εκατό μέτρα μακριά μου, μέσα από πυκνά έλατα και κέδρα που δεν έβλεπες τίποτα, πήγαινε τώρα προς το καρτέρι του Θανάση.

Ο λαγός δε φάνηκε πουθενά.

Δεν πέρασαν, όμως, λίγα λεπτά της ώρας και, ενώ το σκυλί είχε απομακρυνθεί πολύ, απέναντι μου στα είκοσι περίπου μέτρα, σε μέρος καθαρό, φάνηκε ο λαγός. Εγώ τα 'χασα στην κυριολεξία. Ξαφνικά η καρδιά μου άρχισε να χτυπά δυνατά και τα πόδια μου έτρεμαν.

Ανενόχλητος ο λαγός έκανε 5-6 πηδήματα και στάθηκε στα πισινά του πόδια, ενώ - κουνώντας τα αυτιά του παρακολουθούσε πού βρισκόταν το σκυλί. Ήταν μεγάλος μάστορας ο λαγός αυτός.

“Τύλιξε τον ντορό” που λέμε στην κυνηγετική μας γλώσσα και παρουσιάστηκε απέναντι μου.

Σήκωσα το ντουφέκι και τον σημάδεψα. Εκείνος στεκόταν ακόμη και παρακολουθούσε τα γαυγίσματα της Κανέλλας. Τράβηξα τη σκανδάλη. Τακ έκανε ο κόκορας του όπλου, πέφτοντας και ο επικρουστήρας δεν έσκασε το καψούλι.

Παρόλο που τα είχα χαμένα, σήκωσα τον άλλο κόκορα, τον αριστερό, και κρατώντας τον με το δεξί χέρι, χωρίς να μπορώ καλά-καλά να σκοπεύσω, κατηύθυνα το ντουφέκι προς το λαγό. Αυτός με κάπως αργά βήματα, μετά το τακ που ακούστηκε, πήρε την ανηφόρα σε μέρος καθαρό. Πολύ βιαστικά άφησα τον κόκορα και ακούστηκε το μπαμ. Ο λαγός πετάχτηκε ψηλά και, κατρακυλώντας, σταμάτησε εκεί που στεκόταν πιο

πριν, όταν προσπαθούσε να προσδιορίσει πού βρισκόταν το σκυλί. Φαίνεται πως πήγε αυτός και συνάντησε τα σκάγια της ντουφεκιάς μου.

Τον πήρα, τον πήρα, ξεφώνισα απ' τη χαρά μου, ενώ ασυναίσθητα χοροπηδούσα στη θέση μου. Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, είπα.

Τα ξεφωνητά μου, που δεν είχαν τελειωμό, έφεραν και τους άλλους φίλους της κυνηγετικής μου συντροφιάς προς το μέρος μου.

Η Κανέλλα, μόλις άκουσε την ντουφεκιά, έφτασε στη στιγμή και άρπαξε, όπως συνήθιζε, το λαγό. Τον ταρακούνησε πέρα-δώθε και πάνω-κάτω δυο τρεις φορές. Ύστερα τον άφησε κι έμεινε εκεί να τον φυλάει. Κατευθύνθηκα κι εγώ προς το μέρος της, αλλά στάθηκε αδύνατον να της τον πάρω. Περίμενε τον Κώστα. Μόνο αυτόν άφησε να τον πάρει. Εκείνος έβγαλε το σουγιά του, έκοψε τα αυτιά του λαγού και τα έδωσε στο σκυλί που τα καταβρόχθισε με μιας. Ήταν η επιβράβευση για τον κόπο του.

Μπράβο σου, Γιάννη, τα κατάφερες, μου είπαν οι φίλοι μου αγκαλιάζοντάς με και φιλώντας με ο ένας μετά τον άλλο. Τέτοιες επιτυχίες να έχεις πάντοτε, μου ευχήθηκαν μ' όλη τους την καρδιά, δείχνοντας μου έτσι τα πιο γνήσια, αυθόρμητα και φιλικά τους αισθήματα που σε παρόμοιες περιπτώσεις όσοι λατρεύουν τη θεά Άρτεμη και το κυνήγι έχουν την τύχη να δοκιμάσουν.

Αυτός ήταν ο πρώτος λαγός της ζωής μου. Και ήταν πολύ γούρικος, γιατί - στη συνέχεια - είχα αρκετές επιτυχίες στο είδος αυτό του κυνηγιού.

Ήμουν τότε, καθώς τελείωνε ο Αύγουστος του 1964, δεκαεπτά ετών και σε λίγο θα φοιτούσα στην τελευταία τάξη του εξατάξιου Γυμνασίου, μακριά βέβαια απ' το χωριό μου και τον τόπο μου.

Αρχείο και Ψηφιακή Επεξεργασία: Ζαχ. Ζηνέλης

Δημοσιεύτηκε στο Περιοδικό: ΚΥΝΗΓΟΣ & ΦΥΣΗ, στο τεύχος ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1998